

Jyxo s novými službami

Progresivní tuzemský vyhledávač Jyxo (www.jyxo.cz) představil počátkem května několik velmi zajímavých novinek, sloužících především ke zpřesnění a usnadnění hledání. První z novinek jsou Témata, do kterých vyhledávač rozčlení nalezené dokumenty. Například při zadání klíčového slova ‚lokomotiva‘ nabídne Jyxo rozšíření o slovo ‚mašina‘ a Pomocník nabídne vyhledávání odkazů v tématech "lokomotiva oddíl", "lokomotiva parní" nebo "lokomotiva elektrická". Vyhledávač nyní zobrazuje i e-mailové adresy nalezené na vypsaných stránkách. Tato vlastnost nemá nahradit specializované vyhledávače e-mailů, slouží jen jako užitečné doplnění hlavních výsledků. Zprovozněna byla též funkce Pokročilé vyhledávání, jež vychází vstříc především méně zkušeným uživatelům, kteří neumějí (nebo nechtějí) používat operátory. Nyní stačí v připraveném formuláři jen specifikovat vyhledávání (Co, Kde, Jak), nastavit filtrování dokumentů podle typu (HTML, text, PDF, Word), určit počet zobrazených výsledků, omezit hledání na určitou doménu či nastavit vlastnosti práce s českým jazykem (skloňování a časování slov, doplňování a odebrání diakritiky apod.).

Slunečnice začala nabízet software pro PDA

Server Slunečnice (www.slunecnice.cz), který obsahuje katalog volně šiřitelného softwaru, rozšířil svoji nabídku o programy určené pro použití na PDA zařízeních. Tato novinka je výsledkem spolupráce s redakcí sesterského Palmserveru (www.palmserver.cz), který se mobilním počítačům do dlaně věnuje.

Slunečnice dosud nabízela programy jen pro stolní počítače na platformě Microsoft Windows. S rozvojem používání PDA zařízení se však ze strany uživatelů začaly množit požadavky na rozšíření i do této oblasti. V současné době tak Slunečnice nabízí více než 500 volně šiřitelných programů pro všechny operační systémy, které se na PDA používají. Největší část v katalogu tvoří software pro PalmOS, s nabídkou by však měli být spokojeni i uživatelé operačních systémů Windows CE a EPOC. "Slunečnice nabízí necelé tři tisíce programů, převážná část z nich je určena pro Windows. Nová sekce pro PDA je prvním krokem k rozšíření o další platformy, do budoucna zvažujeme i část věnovanou operačnímu systému Linux," říká vedoucí projektu Tomáš Filípek.

Encyklopedie Coto.je nabízí novou

Autoři internetové encyklopedie Coto.je (www.coto.je) se snaží svůj projekt přiblížit uživatelům prostřednictvím nové funkce Označ-Klikni-Najdi (www.coto.je/okn). Coto.je? Provozovatelé webů mohou nyní nabídnout svým návštěvníkům možnost vysvětlení významu libovolného slova v textu stránky. Stačí jen do zdrojového kódu stránky vložit tento jednoduchý kód: `<SCRIPT SRC="http://coto.je/okn.js"></SCRIPT>`.

Návštěvník stránky pak slovo s jemu nejasným významem označí a klikne na ikonku, která se na stránce objevila vložením výše uvedeného kódu (uživatelé prohlížečů IE5+ mohou místo klikání na ikonu jen stisknout klávesu '+'). Poté se již v novém okně objeví výsledky vyhledávání v databázi Coto.je. Teprve po výběru některého z nalezených slov se otevře podrobnější popis hesla.

Umístění buttonu a užívání služby je bezplatné, ale počítejte s tím, že pokud návštěvníci vašich stránek nejsou registrovanými uživateli služby Coto.je, neuvidí z nalezeného hesla více než 25 slov. "Domníváme se, že u odborných a úzce specializovaných textů, ale například i u cestopisů, kterých je na internetu mnoho, se hodí mít možnost si nechat termín, kterému čtenář nerozumí, vysvětlit pouhým jeho označením, bez nutnosti jej složitě vyhledávat," vysvětluje jeden z tvůrců encyklopedie Jakub Ditrich.

Novinky na studentských webech

Školní rok skončil, studenti mají před sebou minimálně dva měsíce prázdnin, ale již teď je dobré vědět, že po prázdninách budou mít oporu v novém webu Škola v pohodě (www.skolavpohode.cz). Web vytvořila skupina vysokoškolských studentů (jeden přišel s nápadem a koncepcí, další dva server naprogramovali a poslední se stará o redakci a obsahovou stránku) za účelem usnadnění studia střední školy.

Server vznikl spojením webů ereferaty.cz a denik.the.cz, přičemž všechny stávající příspěvky byly opraveny a špatné odstraněny. V současné době posílají studenti provozovatelům webu své práce, k čemuž jsou motivováni nejen snahou pomoci ostatním, ale také soutěжами. Obsahem webu jsou korigované referáty, seminární práce, maturitní otázky nebo obsáhlý čtenářský deník propojený s

lexikonem spisovatelů. Od podobně zaměřených webů se Škola v pohodě snaží odlišovat stálou redakcí, která kromě třídění příspěvků od studentů provádí i korekturu a případnou oponenturu. Před časem se do nového kabátu převlékly Studentské stránky (www.studentskestranky.cz). Prvotním důvodem změny grafické podoby byla potřeba usnadnit návštěvníkům orientaci v rámci webu a připravit stránky na plánované úpravy a rozšíření služeb v nadcházejících měsících. První z nových služeb je sekce Stipendia, přinášející studentům informace o stipendiích, která jim umožní za výhodnějších podmínek studovat v zahraničí.

Nadstandardní placené služby na freemailech

Společnost Czech On Line začala před časem nabízet zákazníkům freemailových služeb Volný (mail.volny.cz) a Post (www.post.cz) možnost objednat si kvalitní antivirové zabezpečení a ochranu proti reklamním e-mailům (tzv. antispam). Přesto, že vzhledem k technologické náročnosti řešení a licenčním podmínkám se jedná o placené služby, projevíli zákazníci nečekaně velký zájem. "Počet zákazníků antiviru a antispamu pro Volný.cz a Post.cz překročil tisícovku. Naši zákazníci oceňují zejména hodinovou aktualizaci antivirové báze a téměř stoprocentní funkčnost antispamu," odpověděla na dotaz Chipu Lenka Horáková, tisková mluvčí společnosti Czech On Line. V nabídce je několik variant - od 180 Kč ročně za pouhé rozšíření schránky na 25 MB až po službu Komplet, nabízející za 900 Kč ročně schránku o velikosti 100 MB, doplněnou o antivirovou a antispamovou ochranu. Mezi další výhody patří kupříkladu zvětšení velikosti odesílaných a přijímaných příloh až na 4 MB, archivace schránky, odstranění reklamy na webovém rozhraní a v patičce odesílané zprávy nebo přístup k poště přes WAP.

V této souvislosti jsme se zeptali provozovatele jednoho z nejprogresivnějších tuzemských freemailů Mail Centrum.cz (mail.centrum.cz), zda se podobné placené nadstandardní služby nechystají i zde.

"Současná podoba našeho e-mailu má již v základní verzi nadstandardní služby, jako je Spam filtr a Bezpečnostní agent. Se zpoplatňováním služeb samozřejmě počítáme, ale rozhodně nechceme snížit současný uživatelský komfort a za poplatek ho zvyšovat. Všechny současné funkce služby e-mailu zůstanou vždy zdarma. Zpoplatňovat budeme nadstavby nad touto službou a nadstandardní věci, jako např. zvýšení kapacity e-mailové schránky a podobně. Co se týká kapacity e-mailové schránky, tak již nyní si ji mohou naši uživatelé zvyšovat až na 50 MB, a to zdarma, za kredity, které sbírají používáním Centra," odpověděl Daniel Grunt z portálu Centrum.

Nový vyhledávač Morfeo

Při tvorbě nového vyhledávače se portál Centrum opíral o výsledky průzkumu, podle kterého hledá přes 90 českých uživatelů informace v Česku a v českém jazyce. Stále větší část uživatelů používá pro vyhledávání víceslovná hesla - nyní je již poměr zadávaných výrazů 60 % jednoslovných ku 40 % víceslovných. 95 % uživatelů hledá informace pouze na první stránce výjezdu vyhledávání a jen 5 % uživatelů si klikne na druhou a další stránku. Na základě znalosti těchto údajů připravil portál Centrum novou verzi vyhledávací technologie, kterou nazval Morfeo (www.morfeo.cz). Údaje získané fulltextovým procházením českého internetu jsou navíc integrovány s ručně spravovanými údaji z katalogu. Vyhledávač využívá technologii české morfologie, a proto dokáže pracovat se skloňováním, časováním, hovorovými výrazy a jednotnými a množnými čísly hledaného výrazu. Navíc nabízí Morfeo kontrolu překlepů, kde vyhledávač upozorní na špatně zadaný dotaz a navrhne hledání správného. Pro co nejpodrobnější vyhledávání nabízí vyhledávač i synonyma hledaného výrazu. Portál Centrum při vývoji tohoto vyhledávání spolupracoval s Ústavem formální a aplikované lingvistiky MFF Univerzity Karlovy, odkud získal lemmatický a synonymický slovník. Vyhledávač Morfeo se omezuje pouze na národní doménu .cz a jiné stránky nezaznamenává, byť by byly v češtině a z českých stránek na ně vedl odkaz. Výjimku tvoří stránky mimo doménu .cz, které jsou registrované v katalogu portálu Centrum. Údaje v databázi se pro každou stránku obnovují zhruba jednou za měsíc, což však není podle našeho názoru příliš dostačující. Pokud bychom srovnávali právě aktuálnost údajů v databázi vyhledávače, získává zde navrch vyhledávač Jyxo. V ostatních parametrech jsou si oba tuzemské vyhledávače podobné.